

LIETUVOS POLICIJOS GENERALINIS KOMISARAS

ĮSAKYMAS

DĖL KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PROGRAMOS „POLICIJOS PAREIGŪNŲ VEIKSMAI SU NUSIKALSTAMŲ VEIKŲ OBJEKTAIS IR PĖDSAKAIS“ PATVIRTINIMO

2016 m. spalio d. Nr. 5-V-
Vilnius

Siekdamas plėtoti šalies policijos pareigūnų, kuriems priskirta funkcija reaguoti į pranešimus apie teisės pažeidimus, pradedančių ir (arba) atliekančių ikiteisminius tyrimus ir atliekančių neatidėliotinus veiksmus įvykio vietoje, profesinę kompetenciją ekspertinių tyrimų srityje:

1. T v i r t i n u Kvalifikacijos tobulinimo programą „Policijos pareigūnų veiksmai su nusikalstamų veikų objektais ir pėdsakais“ (pridedama).
2. P a v e d u Lietuvos policijos kriminalistinių tyrimų centrui organizuoti mokymus pagal patvirtintą programą.
3. Į p a r e i g o j u policijos įstaigų vadovus siūlyti Lietuvos policijos kriminalistinių tyrimų centrui kandidatus į mokymus ir užtikrinti jų dalyvavimą kursuose.
4. S k e l b i u šį įsakymą Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos interneto svetainėje.

Policijos generalinio komisaro pavaduotojas,
atliekantis policijos generalinio komisaro funkcijas

Donatas Malaškevičius

KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PROGRAMA „POLICIJOS PAREIGŪNŲ VEIKSMAI SU NUSIKALSTAMŲ VEIKŲ OBJEKTAIS IR PĖDSAKAIS“

I SKYRIUS PROGRAMOS ANOTACIJA

1. Įvykio vietos apžiūra yra ypač svarbus ir neatidėliotinas ikiteisminio tyrimo veiksmas. Nusikalstamų veikų rezultatyvaus tyrimo sėkmės garantas – tai policijos personalo kompetencija ir kvalifikacija, įgyta specializuoto mokymo metu. Neturint kvalifikuotų, gerai parengtų ir kompetentingų specialistų, sėkmingai atskleisti nusikalstamų veikų ir pateikti svarių neginčijamų įrodymų teismuose neįmanoma. Aiškinantis nusikalstamas veikas labai svarbu, kad įvykio vietos apžiūra būtų atliekama efektyviai ir tinkamai, paimti nusikalstamų veikų pėdsakai ir kiti objektai būtų tinkami tolesniems veiksams, įskaitant laboratorinius tyrimus, atlikti. Kvalifikacijos tobulinimo programa „Policijos pareigūnų veiksmai su nusikalstamų veikų objektais ir pėdsakais“ (toliau – programa) yra skirta policijos pareigūnų, tiriančių nusikalstamas veikas, profesinei kompetencijai tobulinti ir plėtoti.

2. Tikslinė dalyvių grupė – policijos pareigūnai, kuriems priskirta funkcija reaguoti į pranešimus apie teisės pažeidimus, pradedantys ir (arba) atliekantys ikiteisminius tyrimus ir atliekantys neatidėliotinus veiksmus įvykio vietoje (toliau – pareigūnai).

II SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAS

3. Programos tikslas – plėtoti policijos pareigūnų profesinę kompetenciją ekspertinių tyrimų srityje ir siekti, kad pareigūnai užtikrintų kuo efektyvesnį nusikalstamų veikų pėdsakų ir objektų tyrimą, panaudojant ekspertinių įstaigų galimybes.

III SKYRIUS PROGRAMOS UŽDAVINIAI

4. Programos uždaviniai:

4.1. suteikti pareigūnams teorinių žinių apie šalies ir policijos ekspertinių tyrimų sistemą, ekspertinių įstaigų galimybes tirti nusikalstamų veikų pėdsakus ir objektus;

4.2. suteikti pareigūnams teorinių žinių apie nusikalstamos veikos pėdsakų ir objektų paruošimą prieš siunčiant juos laboratoriniams tyrimams atlikti;

4.3. suteikti pareigūnams teorinių žinių apie pagrindinius reikalavimus siekiant tinkamai formuluoti klausimus specialistui (ekspertui);

4.4. ugdyti savarankiško mokymosi ir analitinio mąstymo gebėjimus.

IV SKYRIUS LAUKIAMI REZULTATAI

5. Baigę mokymus pagal programą pareigūnai:

- 5.1. bus susipažinę su šalies ir policijos ekspertinių tyrimų sistema ir supras, kaip panaudoti ekspertinių įstaigų galimybes tiriant nusikalstamų veikų pėdsakus ir objektus;
- 5.2. gebės pritaikyti įgytas žinias tinkamai elgdamiesi su nusikalstamos veikos pėdsakais ir objektais, prieš siūsdami juos laboratoriniam tyrimui;
- 5.3. gebės pritaikyti įgytas žinias ir tinkamai formuluoti klausimus specialistui (ekspertui) dėl surinktų nusikalstamų veikų pėdsakų ir objektų;
- 5.4. gebės kompetentingai bendrauti su specialistais ir ekspertais;
- 5.5. bus patobulinę savarankiško mokymosi ir analitinio mąstymo gebėjimus, kurie padės efektyviau atlikti ikiteisminį tyrimą.

V SKYRIUS BENDRIEJI ORGANIZACINIAI IR METODINIAI NURODYMAI

6. Mokymas vyksta tinkamoje teorijos mokytiis klasėje (patalpoje) ekspertinėje įstaigoje, teritorinėje policijos įstaigoje arba kitoje vietoje.
7. Rekomenduojamas mokymų dalyvių grupės dydis priklauso nuo mokymosi dalyvių poreikių ir klasės (patalpos) ypatumų.
8. Lektorius mokymus veda pagal sudarytą tvarkaraštį ir pagal pasirinktas toje teritorijoje tikslines temas.
9. Intensyvaus mokymo metu taikomi interaktyvaus mokymo metodai: tiriamasis pokalbis, probleminė paskaita.
10. Mokymų metu dėstytojas naudoja vadovėlius, metodinę ir dalijamąją medžiagą.
11. Pagal poreikį mokymų metu naudojamos šios mokymo priemonės: lenta, rašikliai, kompiuteris su programine įranga, projektorius, garso ir vaizdo aparatūra, garso ir vaizdo įrašai.
12. Temų trukmė ir turinys gali būti keičiami iki 20 procentų (nekeičiant bendros programos trukmės), netvirtinant programos iš naujo.
13. Bendra mokymų trukmė – 8 akad. valandos pagal pasirinktas aktualias temas iš programos temų plano sąrašo, išanalizavus įstaigos poreikius ir ekspertinę praktiką.
14. Išklausius kvalifikacijos tobulinimo programą, dalyviams išduodami pažymėjimai.

VI SKYRIUS PROGRAMOS TURINYS IR NUOSEKLUS ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Tema	Trukmė (akad. val.)		
		Paskaitos / konsultacijos	Pratybos / darbas laboratorijoje	Val. sk.
1.	Bendros žinios apie ekspertinius tyrimus. Šalies ir policijos ekspertinių tyrimų sistema, ekspertinės įstaigos. Ekspertinio tyrimo skyrimo bendrieji principai ir reglamentacija. Kokybės vadybos sistema ekspertiniuose tyrimuose. Ekspertinės įstaigos	2	-	2

	parinkimas, tyrimo eiliškumo ir skubos nustatymas, tyrimo rezultatų vertinimas. Bendravimas su specialistais (ekspertais).			
2.	<p>Ekspertinių tyrimų efektyvaus panaudojimo galimybės.</p> <p>2.1. Atskirų ekspertinių tyrimų galimybės, rūšys ir ypatumai. Daktiloskopiniai tyrimai. Biologiniai tyrimai. Balistiniai tyrimai. Nešaunamojo ginklo tyrimai. Trasologiniai tyrimai. Narkotinių ir psichotropinių medžiagų tyrimai. Šūvio pėdsakų cheminiai tyrimai. Medžiagų ir gaminių tyrimai. Stiklo tyrimai. Informacinių technologijų tyrimai. Vaizdų ir portretų tyrimai. Fonoskopiniai tyrimai. Mikroobjektų tyrimai. Rašysenos ir lingvistikos tyrimai. Dokumentų tyrimai. Transporto priemonių tyrimai. Alkoholinių skysčių tyrimai. Aparatų namų gamybos stipriems alkoholiniams gėrimams gaminti tyrimai. Psichofiziologiniai tyrimai (melo detektorius). Odorologiniai (žmogaus kvapo) tyrimai. Eismo įvykių, transporto trasologiniai ir kompleksiniai tyrimai. Darbų saugos, gaisrų ir statybos tyrimai. Ekonominiai tyrimai. Teismo medicininiai tyrimai. Teismo psichiatriniai ir psichologiniai tyrimai. Kompleksiniai tyrimai.</p> <p>2.2. Elgesio su pėdsakais ir objektais su galimais pėdsakais taisyklės. Pakavimo reikalavimai. Reikalavimai, kaip paruošti tiriamuosius objektus, tiriamąją ir lyginamąją medžiagą. Klausimų formulavimas. Objektų pateikimo taisyklės.</p> <p>2.3. Daktiloskopinių duomenų registro, DNR duomenų registro, balistinės identifikacinės sistemos panaudojimas, trasologinių pėdsakų kolekcijų panaudojimas.</p>	6	-	6
	Iš viso	8		8

VII SKYRIUS VERTINIMAS

15. Ekspertinės įstaigos vykdo stebėseną ir nustačiusios dažnai daromas pareigūnų klaidas skiriant užduotis specialistams (ekspertams) – perteklinės užduotys, neteisingas klausimų formulavimas, pažeidimai pakuojant ir siunčiant objektus į laboratoriją ir pan. – informuoja policijos įstaigos vadovą.

16. Esant poreikiui, pareigūnai gali būti nusiųsti stažuotės į ekspertinę įstaigą. Nustačius dažnai daromas pareigūnų klaidas skiriant užduotis specialistams (ekspertams), gali būti pravedti pakartotiniai mokymai tos įstaigos pareigūnams.

17. Atlikus pareigūnų veiksmų ekspertinių tyrimų srityje stebėseną ir nustačius tobulintinas sritis, programa gali būti tobulinama.

VIII SKYRIUS LITERATŪROS IR ŠALTINIŲ SĄRAŠAS

18. Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas.
19. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas.
20. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2014 m. birželio 30 d. įsakymas Nr. I-133 „Dėl Rekomendacijų dėl ikiteisminio tyrimo pradžios ir jos registravimo tvarkos patvirtinimo“.
21. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2011 m. sausio 18 d. įsakymas Nr. I-14 „Dėl Rekomendacijų dėl užduočių ekspertams ir specialistams skyrimo patvirtinimo“.
22. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2012 m. birželio 4 d. raštas Nr. 17.2.-12509 „Dėl rekomendacijų dėl užduočių specialistams ir ekspertams skyrimo nuostatų taikymo“.
23. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2007 m. rugsėjo 4 d. įsakymas Nr. 1R-327 „Dėl Ekspertizių (tyrimų) atlikimo Lietuvos teismo ekspertizės centre nuostatų patvirtinimo“.
24. Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos ekspertinių padalinių darbo reglamentas, patvirtintas Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktorės 2014 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. 12P-38 (2016 m. birželio 30 d. įsakymo Nr.12P-18 redakcija).
25. Kriminalisto žinynas. Vilnius, 2006.
26. Kriminalistika. Teorija ir technika. Mykolo Romerio universitetas. Vilnius, 2012.
27. J. Juškevičiūtė, S. Matulienė, D. Kairienė, L. Kraujalis, G. Mickus, A. Kacelavičius, V. Kažemikaitis, A. Valentij, S. Sinkevičius, G. Kaikaris. Kriminalistika. Mykolo Romerio universitetas, Vilnius, 2014.
28. E. Kurapka, H. Malevski, E. Palskys, S. Kuklianskis. Kriminalistikos technikos pagrindai. Vilnius, 1998.
29. Objektų kriminalistiniai tyrimai. Metodinis leidinys, Lietuvos policijos kriminalistinių tyrimų centras, Vilnius, 2004.
30. Įvykio vietos tyrimo atmintinė. Lietuvos policijos kriminalistinių tyrimų centras, Vilnius, 2006.
31. Objektų laboratoriniai kriminalistiniai tyrimai ir ekspertizės. Lietuvos policijos kriminalistinių tyrimų centras, Metodinis leidinys, Vilnius, 2010.
32. A. Pauliukevičius, R. Sitenė. Ekspertizės ir užduotys medicinos kriminalistikos laboratorijoje. Mokomasis metodinis leidinys. Mykolo Romerio universitetas. Vilnius, 2007.

33. R. Baranovienė. Serologiniai ir DNR tyrimai. Mokomasis metodinis leidinys. Mykolo Romerio universitetas. Vilnius, 2007.

34. V. Kurapka, S. Matulienė, E. Bilevičiūtė, J. Juškėvičiūtė, E. Dereškevičius, K. Kurapka. Specialių žinių taikymo nusikaltimų tyrimuose mokslinė koncepcija ir jos realizavimo mechanizmas. Vilnius, 2012

35. P. Pošiūnas. Kriminalistinės ekspertizės. Vilnius, 1997.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 188785847, Saltoniškių g. 19, LT-08105 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PROGRAMOS „POLICIJOS PAREIGŪNŲ VEIKSMŲ SU NUSIKALSTAMŲ VEIKŲ OBJEKTAIS IR PĖDSAKAIS“ PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2016-10-07 Nr. 5-V-803
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Genrikas Nedveckis, Vyriausiasis specialistas, Administravimo skyrius
Sertifikatas išduotas	GENRIKAS NEDVECKIS
Parašo sukūrimo data ir laikas	2016-10-06 09:25:32
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2016-10-06 09:26:01
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	VI Registru Centras RCSC (IssuingCA-A), VI Registru Centras - I.k. 124110246 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2016-09-02 - 2018-09-02
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Algirdas Kaminskas, Viršininkas
Sertifikatas išduotas	Algirdas Kaminskas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2016-10-06 12:25:48
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2016-10-06 12:25:56
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SSC Qualified Class 3 CA, Skaitmeninio sertifikavimo centras LT
Sertifikato galiojimo laikas	2016-01-04 - 2018-01-04
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Donatas Malaškevičius, atliekantis policijos generalinio komisaro funkcijas
Sertifikatas išduotas	DONATAS MALAŠKEVIČIUS
Parašo sukūrimo data ir laikas	2016-10-06 19:15:17
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2016-10-06 19:15:43
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	VI Registru Centras RCSC (IssuingCA-A), VI Registru Centras - I.k. 124110246 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2015-08-07 - 2017-08-06
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vaida Danielienė, Vyriausiasis specialistas, Raštinės poskyris
Sertifikatas išduotas	VAIDA DANIELIENĖ, Policijos departamentas prie VRM LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2016-10-07 08:26:31
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2016-03-30 - 2019-03-30
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avily, versija 3.3.17
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2016-10-07)

DETALŪS METADUOMENYS**Paieškos nuoroda**

-

Papildomi metaduomenys

Nuorašą suformavo 2016-10-07 08:29:48 Dokumentų valdymo sistema Avily